

Raadsvoorstel

Datum 9 september 2025

Onderwerp Nieuw gemeentelijk kader Stichting Allemaal Zwolle
Versienummer V1.0

Portefeuillehouder Anja Roelfs

Samenvatting

De gemeente verleende op 1 oktober 2024 een BIS-subsidie aan Stichting Allemaal Zwolle voor de periode 2025-2028, onder de voorwaarde dat de instelling een verbeterd meerjarenplan zou opleveren. In mei 2025 ontving gemeente Zwolle een verbeterplan, dit plan werd door de Adviescommissie Cultuur als onvoldoende beoordeeld. De situatie was voor gemeente Zwolle aanleiding om ook op haar eigen rol als subsidieverlener te reflecteren. Hierover heeft u op 30 juni in een themadebat gesproken. Geconcludeerd werd dat de ambities die door de gemeente zijn opgelegd te hoog gegrepen zijn voor een beginnend museum. Hierop heeft het college besloten het gemeentelijke kader te herzien en Stichting Allemaal Zwolle nog eenmaal de kans te bieden om een nieuw meerjarenplan in te dienen. Het nieuwe gemeentelijk kader vormt het uitgangspunt voor het meerjarenplan van Stichting Allemaal Zwolle.

Financiële gevolgen

Betreft doel 531 Culturele basisinfrastructuur
Begroting wijzigen Nee
Budgetnummer

Bijlagen

1. Gemeentelijk kader Stichting Allemaal Zwolle

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Het nieuwe gemeentelijk kader voor Stichting Allemaal Zwolle vast te stellen.

Datum

9 september 2025

Inleiding

Stichting Allemaal Zwolle ontvangt een gemeentelijke subsidie voor de periode 2025 tot en met 2028 voor het uitvoeren van de functie 'museumorganisatie voor erfgoed'. De stichting voert de functie uit door middel van de exploitatie van Stadsmuseum ANNO. De subsidie wordt verleend in het kader van de Basisinfrastructuur cultuur (BIS). De subsidieaanvraag werd in 2024 als onvoldoende beoordeeld door de BIS-adviescommissie op het onderdeel 'zakelijke kwaliteit'. Het college heeft hierop de hardheidsclausule toegepast en besloten de subsidie te verlenen onder voorwaarde van een door Stichting Allemaal Zwolle op te stellen verbeterd meerjarenplan. Het adviesrapport van Bureau Berenschot en de beoordeling van de adviescommissie dienden hiervoor als uitgangspunt. In mei 2025 leverde Stichting Allemaal Zwolle haar verbeterde meerjarenplan bij ons in. Het meerjarenplan werd door de BIS-adviescommissie opnieuw als onvoldoende beoordeeld.

Door middel van een raadsbrief hebben we u geïnformeerd over ons besluit om uitstel te verlenen aan Stichting Allemaal Zwolle voor het indienen van het meerjarenplan en het herzien van het gemeentelijk kader. U heeft hierover op 30 juni tijdens een themadebat over gesproken. De oorspronkelijke ambities die door de gemeente zijn opgelegd zijn te groot gebleken voor een beginnend museum. Stichting Allemaal Zwolle krijgt nogmaals de kans om, onder begeleiding van adviesbureau BMC, een nieuw meerjarenplan te schrijven. Het nieuwe meerjarenplan dient uiterlijk eind november te worden opgeleverd. Het bijgevoegde nieuwe gemeentelijk kader vormt hierbij het uitgangspunt.

Het nieuwe gemeentelijke kader bestaat uit vier onderdelen, namelijk:

1. **een functieomschrijving:** de functieomschrijving is onderdeel van de subsidieregeling en beschrijft de functie van het museum binnen de culturele basisinfrastructuur.
2. **de prestaties:** de te leveren prestaties in de resterende BIS-periode 2026-2028;
3. **de kaders:** de ruimte die het museum krijgt om de prestatie te leveren;
4. **criteria voor het verbeterplan:** bedoeld om een duidelijke opdracht mee te geven.

Allereerst is het gemeentelijk kader bijgesteld; stadsmuseum ANNO hoeft in deze BIS-periode nog niet de centrale spil te zijn tussen cultuurhistorische aanbieders in de stad. De stichting zet in de huidige BIS-periode een stevige basis voor een stadsmuseum neer en krijgt tijd om in de rol van centrale spil/verbinder te groeien. Daarbij betekent het nieuwe gemeentelijk kader een verruiming en versimpeling van het oorspronkelijke concept. ANNO krijgt expliciet de regie op de tentoonstellingsprogrammering en kiest haar eigen partners. De stichting krijgt de ruimte om zelf keuzes te maken die ten goede komen aan de exploitatie van het museum, bijvoorbeeld op het gebied van ticketprijzen. Tot slot zijn de nieuwe gemeentelijke kaders een verduidelijking van de gemeentelijke opdracht. Zo vragen we gericht uit welke prestaties we binnen de BIS-periode 2025-2028 geleverd willen zien. Tot slot geven we een set van criteria mee waaraan het nieuwe meerjarenplan moet voldoen.

Kader

[Algemene subsidieverordening Zwolle 2022](#)

[Subsidieregeling cultuur 2023](#)

[Uitgangspuntenbrief Zwolse basisinfrastructuur 2025-2028](#)

[Adviesrapport Berenschot](#)

[Beoordeling BIS-adviescommissie](#)

Datum 9 september 2025

Beoogd effect

Een haalbare opdracht neerleggen bij Stichting Allemaal Zwolle, zodat de instelling erin slaagt een gedegen meerjarenplan op te stellen voor de resterende BIS-periode 2026-2028. Met dit plan kan Stichting Allemaal Zwolle een stevige basis neerzetten voor een toekomstbestendig museum.

Argumenten

1.1 Het bijstellen van de functieomschrijving geeft Stichting Allemaal Zwolle de kans om een stevige basis neer te zetten voor een toekomstbestendig museum en van daaruit verdere ambities te verwezenlijken.

De formulering van de functieomschrijving is daarom aangepast:

Dit was: 'Het museum is de centrale spil in een groeiend netwerk van 'satellietlocaties' en cultuurhistorische partners in Zwolle'.

Dit wordt: 'Het museum ontwikkelt zich tot de centrale spil in een groeiend netwerk van 'satellietlocaties' en cultuurhistorische partners in Zwolle'.

De ambitie om de centrale spil te worden binnen het cultuurhistorische aanbod in de stad blijft, maar de stichting krijgt de tijd om in deze rol te groeien. In de huidige BIS-periode moet het museum de basis op orde brengen, dat wil zeggen:

- keuzes maken en de inkomsten vergroten ten behoeve van een gezonde bedrijfsvoering;
- een verbeterslag maken in de permanente tentoonstelling, waardoor het meer bezoekers trekt en het 'Verhaal van Zwolle' gereed is voor de vieringen in 2030;
- een programmering van wisseltentoonstellingen opstellen, zodat gebouwd kan worden aan partnerschappen in de stad.

Als de basis staat, kunnen de ambities in de volgende BIS-periode worden uitgebreid.

1.2 De prestatieafspraken zijn verduidelijkt, verruimd en afgeschaald.

De oude prestatieafspraken waren geënt op het oorspronkelijke concept van Stichting Allemaal Zwolle; een samenwerkingsverband tussen Stichting Allemaal Zwolle, Collectie Overijssel en Erfgoed gemeente Zwolle in stadsmuseum ANNO. Dit samenwerkingsverband heeft op deze wijze niet tot het gewenste resultaat geleid. Stichting Allemaal Zwolle heeft bij de totstandkoming van tentoonstellingen met dusdanig veel stakeholders te maken, dat het onmogelijk is gebleken om in gezamenlijkheid tot een sterke programmering te komen. Collectie Overijssel heeft al een stap teruggedaan. Stichting Allemaal Zwolle krijgt met het nieuwe gemeentelijk kader de ruimte om haar eigen partners te kiezen en zal in het meerjarenplan aangeven op welke wijze het hier invulling aan gaat geven. De Erfgoedhotspot blijft integraal onderdeel van het museum.

In de nieuwe prestatieafspraken wordt een nieuwe definitie van erfgoedmuseum gegeven. Hierbij verruimen we het kader en ligt niet enkel meer de nadruk op het verleden, maar betrekken we ook het heden. Hiermee willen we ANNO aansporen om erfgoed te koppelen aan relevante, actuele maatschappelijke thema's die een groter en breder publiek aanspreken.

Een meetbare prestatie die is toegevoegd zijn de bezoekerscijfers. Op advies van Berenschot en in samenspraak met Stichting Allemaal Zwolle is voor 2028 een doelstelling bepaald van 22.000 betaalde bezoekers en 4.500 scholieren (ten opzichte van 14.000 en 3.300 in 2024). Het is een instrument waarmee Stichting Allemaal Zwolle een stijgende lijn kan laten zien in de eigen inkomsten. In het

Datum 9 september 2025

nieuwe meerjarenplan zal de stichting moeten laten zien hoe het de eigen inkomsten structureel gaat verhogen en de afhankelijkheid van subsidies kleiner wordt.

1.3 Een verruiming van de kaders zal Stichting Allemaal Zwolle meer regie geven over de exploitatie van stadsmuseum ANNO.

De belangrijkste wijziging in het kader is dat we het oorspronkelijke concept waarin partnerschappen een verplicht karakter hebben, loslaten. Dit geeft ANNO de ruimte om haar eigen partners te kiezen. Denk hierbij aan organisaties als Academiehuis Grote Kerk Zwolle, Museum de Fundatie, maar ook partners als Zwolle pride of poppodium Hedon. Het partnerschap met Erfgoed gemeente Zwolle blijft wel formeel in stand vanwege de Erfgoedhotspot. Over de invulling van deze samenwerking worden nadere afspraken gemaakt. Hoe het partnerschap met Collectie Overijssel er in de toekomst uit gaat zien, zal Stichting Allemaal Zwolle in de komende periode moeten uitwerken in het nieuwe meerjarenplan. De samenwerking heeft tot dusver niet tot de gewenste resultaten geleid, daarom beveelt de gemeente aan het samenwerkingsverband open te breken.

ANNO krijgt de vrijheid om haar eigen ticketprijzen te bepalen, hiermee krijgt het museum meer invloed op de eigen exploitatie. De stichting werkt aan een gezonde bedrijfsvoering en geeft aan dat alle inkomsten uit ticketverkoop op dit moment hard nodig zijn. In de toekomst, als de exploitatie van het museum gezond is, kan de gemeente overwegen een kader mee te geven met betrekking tot het gratis openstellen van de tentoonstelling.

1.4 Naleving van de Governance Code Cultuur wordt expliciet in het nieuwe gemeentelijk kader genoemd.

De Raad van Toezicht wordt hiermee gedwongen opnieuw een afweging te maken met betrekking tot de bezoldiging van bestuursleden.

1.5 Met het opstellen van criteria voor het nieuwe meerjarenplan maakt de gemeente haar verwachtingen aan de voorkant kenbaar.

Om de kans te vergroten dat het nieuwe meerjarenplan voldoet aan de eisen en wensen van de gemeente zijn criteria nodig. Het biedt voor beide partijen duidelijkheid. Daarbij bieden de criteria handvatten waaraan het meerjarenplan objectief kan worden getoetst. De kans op een positief advies van de adviescommissie wordt daarmee groter. Een tussentijdse toets van de adviescommissie draagt hier nog eens aan bij.

Alternatieve mogelijkheden

Het hanteren van het huidige gemeentelijk kader zal verdere groei van stadsmuseum ANNO in de weg staan. Een verduidelijking en verruiming van het kader biedt Stichting Allemaal Zwolle meer regie op inhoud, bezoekersaantallen en de exploitatie. De ambities moeten voor nu worden bijgesteld omdat deze onhaalbaar zijn gebleken.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

--

Communicatie

Het nieuwe gemeentelijk kader is ambtelijk afgestemd met Stichting Allemaal Zwolle. Na instemming door het college is het onder voorbehoud van vaststelling in de raad alvast gedeeld met Stichting

Datum 9 september 2025

Allemaal Zwolle. Dit is ongebruikelijk, maar er is voor gekozen omdat het gemeentelijk kader een belangrijk uitgangspunt vormt voor het nieuwe meerjarenplan en de stichting uiterlijk eind november al het nieuwe meerjarenplan bij de gemeente dient in te leveren. Indien de raad naar aanleiding van dit voorstel grote wijzigingen in het gemeentelijk kader wenst, dan zal het huidige tijdspad moeten worden herzien. Voor Stichting Allemaal Zwolle is het dan niet meer haalbaar om uiterlijk eind november een meerjarenplan in te dienen dat voldoet aan het nieuwe gemeentelijk kader. Indien de raad met het voorgestelde gemeentelijk kader instemt, dan zal het kader opgenomen worden in de herziene beschikking aan Stichting Allemaal Zwolle. De herziene beschikking wordt in oktober toegestuurd.

Financiën

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting. De huidige subsidie is in de nieuwe kaders ongewijzigd gebleven. De kosten voor de inzet van BMC worden gedekt uit de cultuurbegroting.

Risico's

- Als het nieuwe gemeentelijk kader nog steeds te ambitieus blijkt te zijn voor de stichting, dan zal de afweging gemaakt moeten worden om de subsidie voor de resterende BIS-periode 2026-2028 af te bouwen. Bureau Berenschot geeft aan dat deze prestaties minimaal behaald moeten kunnen worden met een subsidie van 1,2 mln. per jaar. Daarbij is het gemeentelijk kader ambtelijk met Stichting Allemaal Zwolle afgestemd.
- Het mogelijk stopzetten van het formele partnerschap met Collectie Overijssel zou er toe kunnen leiden dat Collectie Overijssel haar servicebalie/studiezaal naar elders verplaatst. Dit is tegelijkertijd een kans voor ANNO omdat het deze ruimte dan kan betrekken bij de expositieruimte, dit zou ANNO helpen in haar doorontwikkeling. Als Stichting Allemaal Zwolle de ruimte bij het museum wil betrekken, dan betekent dit een extra kostenpost van € 80.000 op de begroting. In de komende periode zal geanalyseerd moeten worden of dit binnen de exploitatie past. Er kunnen middels de gemeentelijke BIS-subsidie aan Collectie Overijssel eventueel afspraken worden gemaakt over een overgangsregeling.
- Als u substantiële aanpassingen van het gemeentelijk kader wenst, dan vraagt dat om een verruiming van de termijn waarbinnen Stichting Allemaal Zwolle het nieuwe meerjarenplan moet indienen.

Vervolg

Indien de raad het voorgestelde nieuwe gemeentelijk kader vaststelt, dan wordt het kader officieel aan Stichting Allemaal Zwolle gecommuniceerd door middel van een herziene beschikking.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

voorstel

Zwolle

Datum 9 september 2025

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer